

Glukos, P-				Revisionsdatum 2019-01-24
Kapitel G	Dokumentnr GLU20	Ändrad Av Ewa Samuelsson	Granskad av Linda Rännar	Fastställd av Göran Brattsand
Handbok Provtagningsanvisningar	Utgåva 18	Utgåva skapad 2018-11-08	Giltighetstid 2019-01-24 - Tillsvidare	Fastställd datum 2019-01-24

Dokumenttext**Glukos, P-****Laboratoriemedicin VL**
Klinisk Kemi

Remiss	RoS: Finns att beställa under Metabola markörer Remiss: VL Laboratoriemedicin, Klinisk Kemi, Lycksele och Skellefteå, Remiss 5. VL, Laboratoriemedicin, Remiss 1.
Provtagningsmaterial	Se även Provhantering. Plasmarör, gel, mintgrön propp kan används om provet centrifugeras omgående. I annat fall NaF/Oxalat eller NaF/Heparin-rör, grå propp. Kapillär provtagning bör undvikas. Om nödvändigt tas kapillärt prov i första hand i Microtainer NaF/EDTA-rör, grå propp. Separat överenskommelse gäller för neonatalavdelningen, Umeå,
Provtagning	Provmaterial: Plasma Provvolum: Minimivolum 300 µL blod
Provhantering	Prov bör centrifugeras inom 30 minuter. Om centrifugering ej kan ske inom 60 minuter bör provet tas i ett NaF/ Oxalat-rör, grå propp, centrifugeras då inom 24 timmar, plasma avhålls efter centrifugering i nytt plaströr. OBS! Prov tas då på separat RoS/remiss-beställning om andra kemiska rutinanalyser tas samtidigt. Se även felkällor. Centrifugerat prov i gelrör / separerad plasma hållbar 8 timmar vid 15 - 25 °C och 30 timmar vid 2 - 8 °C. Vid längre förvaring fryses plasma vid -20 °C eller lägre.

Övrig information

Indikation	Misstanke om hyperglykemi / diabetes mellitus. Uppföljning av diabetes mellitus. Misstanke om hypoglykemi.
Interferens/felkällor	Prov i gelrör som ej centrifugerats i tid ger falskt låga resultat. Glukoskoncentration i helblod sjunker med cirka 0,3 - 0,6 mmol/L per timme vid rumstemperatur på grund av glykolys i erytrocyterna. NaF/ Oxalat-rör hämmar glykolysen men effekten sätter in först efter en dryg timme. Venöst prov ger mer tillförlitligt resultat jämfört med kapillärprov. Kapillärprov kan ha upp till 4 mmol/L högre glukos-koncentration än venöst prov när patienten inte fastar. Nedanstående diagnoskriterier grundar sig på att kapillärt prov genomsnittligt är cirka 1 mmol/L högre än venöst prov postprandialt. Vid fasta är skillnaden mellan kapillärt

	och venöst prov oftast liten.																																																
Referensintervall, beslutsgräns	Enhet: mmol/L, fastevärden: <table><tr><td><u>Ålder</u></td><td><u>mmol/L</u></td></tr><tr><td>0 - 2 dagar</td><td>2,6 - 4,0</td></tr><tr><td>2 dagar - 4 veckor</td><td>2,8 - 4,5</td></tr><tr><td>4 veckor - 18 år</td><td>3,3 - 5,6</td></tr><tr><td>> 18 år</td><td>4,2 - 6,3</td></tr></table>	<u>Ålder</u>	<u>mmol/L</u>	0 - 2 dagar	2,6 - 4,0	2 dagar - 4 veckor	2,8 - 4,5	4 veckor - 18 år	3,3 - 5,6	> 18 år	4,2 - 6,3																																						
<u>Ålder</u>	<u>mmol/L</u>																																																
0 - 2 dagar	2,6 - 4,0																																																
2 dagar - 4 veckor	2,8 - 4,5																																																
4 veckor - 18 år	3,3 - 5,6																																																
> 18 år	4,2 - 6,3																																																
Svarsrutiner/tolkning	<u>Diagnostiska kriterier för Diabetes Mellitus*</u> Glukoskoncentrationen mäts i kapillär eller venös plasma som fasteprov eller som 2 h värde efter glukosbelastning (OGTT, oralt glukostoleranstest). <table><tr><td></td><td>Glukoskoncentration Fasteprov</td><td>(mmol/L) 2 h</td></tr><tr><td><u>Diabetes mellitus</u></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Venprov</td><td>≥7,0</td><td>≥11,1</td></tr><tr><td>Kapillärt prov</td><td>≥7,0</td><td>≥12,2</td></tr><tr><td><u>Impaired glucose tolerance</u></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Venprov</td><td><7,0</td><td>7,8 - 11,0</td></tr><tr><td>Kapillärt prov</td><td><7,0</td><td>8,9 - 12,1</td></tr><tr><td><u>Impaired fasting glucose</u></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Venprov</td><td>6,1 - 6,9</td><td><7,8</td></tr><tr><td>Kapillärt prov</td><td>6,1 - 6,9</td><td><8,9</td></tr><tr><td><u>Önskvärd nivå</u></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Venprov</td><td><6,1</td><td><7,8</td></tr><tr><td>Kapillärt prov</td><td><6,1</td><td><8,9</td></tr></table> Ovan angivna värden avser plasmaglukos. Serumglukos motsvarar plasmaglukos. * Enligt WHO, IDF (International Diabetes Federation) 2006. Enligt Basprogram för Mödrahälsovården i Västerbottens län tillämpas följande gräns för graviditetsdiabetes vid OGTT. <table><tr><td></td><td>Glukoskoncentration Fasteprov</td><td>(mmol/L) 2 h</td></tr><tr><td><u>Graviditetsdiabetes</u></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Kapillärt prov</td><td></td><td>≥10,0</td></tr></table>		Glukoskoncentration Fasteprov	(mmol/L) 2 h	<u>Diabetes mellitus</u>			Venprov	≥7,0	≥11,1	Kapillärt prov	≥7,0	≥12,2	<u>Impaired glucose tolerance</u>			Venprov	<7,0	7,8 - 11,0	Kapillärt prov	<7,0	8,9 - 12,1	<u>Impaired fasting glucose</u>			Venprov	6,1 - 6,9	<7,8	Kapillärt prov	6,1 - 6,9	<8,9	<u>Önskvärd nivå</u>			Venprov	<6,1	<7,8	Kapillärt prov	<6,1	<8,9		Glukoskoncentration Fasteprov	(mmol/L) 2 h	<u>Graviditetsdiabetes</u>			Kapillärt prov		≥10,0
	Glukoskoncentration Fasteprov	(mmol/L) 2 h																																															
<u>Diabetes mellitus</u>																																																	
Venprov	≥7,0	≥11,1																																															
Kapillärt prov	≥7,0	≥12,2																																															
<u>Impaired glucose tolerance</u>																																																	
Venprov	<7,0	7,8 - 11,0																																															
Kapillärt prov	<7,0	8,9 - 12,1																																															
<u>Impaired fasting glucose</u>																																																	
Venprov	6,1 - 6,9	<7,8																																															
Kapillärt prov	6,1 - 6,9	<8,9																																															
<u>Önskvärd nivå</u>																																																	
Venprov	<6,1	<7,8																																															
Kapillärt prov	<6,1	<8,9																																															
	Glukoskoncentration Fasteprov	(mmol/L) 2 h																																															
<u>Graviditetsdiabetes</u>																																																	
Kapillärt prov		≥10,0																																															
Ackrediterad	Ja																																																

Dokumentslut

Referenser
Dokument som refererar till detta 01.09.15.03.07.256 Glukos, P- /*Csv-/*Plv-/*Ledv- i Kvalitetshandbok Laboratoriemedicin
Attribut

Dokumenttyp	Klinisk Kemi VL
provtagning	g, blod
Dokumenttyper grupp tre	Klinisk Kemi VL